

«Πάμε Μουσείο...Δημιουργούμε Συλλογές»
Ομάδα μουσειολογίας 8ου Γυμνασίου Ηρακλείου

**Αγγεία της Μινωικής Κρήτης, Φαγιούμ της Αιγύπτου και Εικόνες της
ιεράς μονής Σινά, συναντούν την Τέχνη στο
«Δικό Μας Μουσείο»**

Αρναουτάκη Ιφιγένεια ΠΕ81 Πολιτικός Μηχανικός/Εκπαιδευτικός

***Μία δράση εντός σχολείου από εκπαιδευτικούς διαφορετικών ειδικοτήτων,
όπου επιχειρούν κάτι κοινό, υποστηρίζοντας το ο καθένας από την δικιά
του ύλη***

Τι είναι Τέχνη;

Η Τέχνη είναι μεγάλη. Θα την πλησιάσουμε με ευλάβεια και σεβασμό. Δεν έχουμε το δικαίωμα να την κατεβάζουμε στο ανάστημά μας.

Κάρολος Κουν, 1908 – 1987 Σκηνοθέτης - Ιδρυτής του θεάτρου τέχνης

**«Πάμε Μουσείο...Δημιουργούμε Συλλογές»
Ομάδα μουσειολογίας 8ου Γυμνασίου Ηρακλείου**

Τέχνη-Μορφές Τέχνης- Αισθητική

Τέχνη είναι η ελεύθερη και δημιουργική έκφραση του ανθρώπου με έργα που διέπονται από τους αισθητικούς κανόνες του ωραίου, με στόχο την αισθητική συγκίνηση και τον κοινωνικό προβληματισμό, σύμφωνα με τις προσωπικές επιλογές του δημιουργού και τα δεδομένα της εποχής του.

Μορφές Τέχνης

Εικαστικές (αρχιτεκτονική, πλαστική, **ζωγραφική**)

Τονικές (ποίηση, μουσική)

Μιμικές ή κινητικές (χορός, θέατρο)

Αισθητική είναι η επιστήμη που εξετάζει το ωραίο στη φύση και στην τέχνη, το ωραίο το οποίο γίνεται αντιληπτό όχι με τη σκέψη αλλά με τις αισθήσεις της αντίληψης.

<https://filologika.gr/lykio/v-lykiou/genikis-pedias/neoelliniki-glossa/techni-schediagramma/>

«Πάμε Μουσείο...Δημιουργούμε Συλλογές»
Ομάδα μουσειολογίας 8ου Γυμνασίου Ηρακλείου

**Στο Δικό Μας Μουσείο οι μαθητές μας θα
αναδημιουργήσουν τα παρακάτω αντικείμενα**

Αγγεία των Μινωιτών
Πορτρέτα Φαγιούμ
Εικόνες του Σινά

*«Πάμε Μουσείο...Δημιουργούμε Συλλογές»
Ομάδα μουσειολογίας 8ου Γυμνασίου Ηρακλείου*

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

*Εκθέματα του Αρχαιολογικού Μουσείου
Ηρακλείου*

«Πλάμε Μουσεία... Δημιουργούμε Συλλογές»
Επιμέλεια: Ουσιαστικής Δουλειάς του Ηρακλείου

Μινωική Κρήτη

Οι δραστηριότητες περιλαμβάνουν εφαρμογή
εργαστηρίων που συνδέονται με τη θεματική
*«Τα αγγεία της Νεοανακτορικής περιόδου της
Μινωικής Κρήτης»*

«Πάμε Μουσείο...Δημιουργούμε Συλλογές»
Ομάδα μουσειολογίας 8ου Γυμνασίου Ηρακλείου

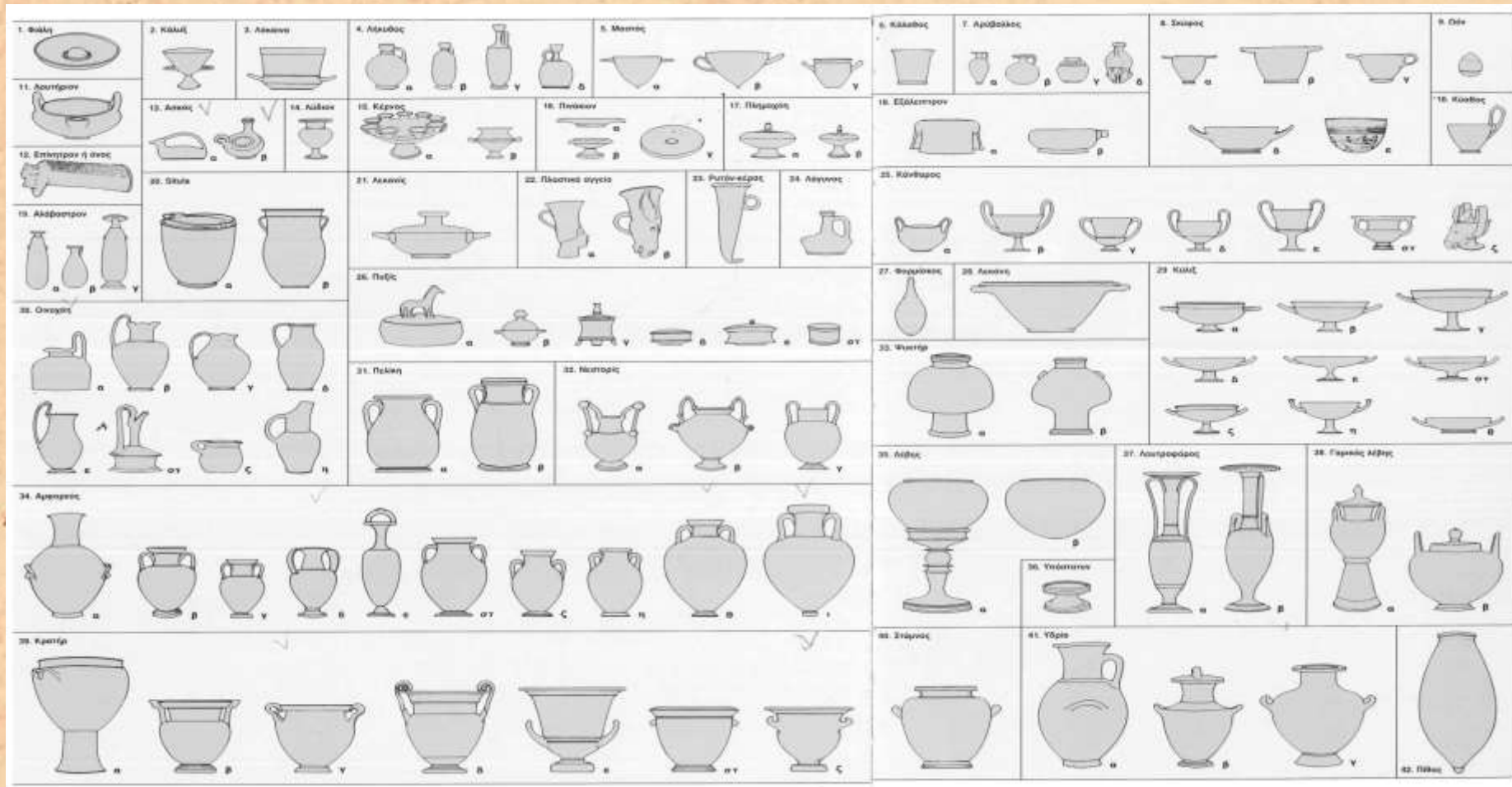
Λεξικό

- **Πρόχους** | Αγγείο σερβιρίσματος υγρών. Ο τύπος των παραλλαγών συχνά καθορίζεται από τη διαμόρφωση της προχοής (π.χ. ραμφόσχημη, τριφυλλόσχημη κ.λπ.).
- **Αμφορέας** | Μεγάλο αγγείο με δύο κάθετες λαβές για την μεταφορά υγρών και στερεών
- **Ρυτό** | προσδιορίζονται τα σκεύη που φέρουν οπή εκροής του υγρού περιεχομένου. Τα λίθινα ρυτά συγκαταλέγονται στα σκεύη που παρουσίαζαν τη μεγαλύτερη δυσκολία στην κατασκευή τους από άποψη τεχνικών απαιτήσεων
- **Ασκός** | αγγείο μικρού μεγέθους, συνήθως με σφαιρικό πεπιεσμένο σώμα, τοξωτή λαβή και στενό στόμιο/προχοή σε έκκεντρη θέση. Χρησίμευε για τη αποθήκευση και μεταφορά υγρών αγαθών σε μικρές ποσότητες.
- **Πίθος** | πολύ μεγάλο είδος δοχείου για την αποθήκευση δημητριακών, μελιού, λάδι, κρασιού, οσπρίων και άλλων γεωργικών προϊόντων.
https://ebooks.edu.gr/ebooks/v/html/8547/1999/Istoria_G-Dimotikou_html-empl/index2_9.html
- **Οινοχόη** | αγγείο σερβιρίσματος κρασιού που απαντά σε πολλές παραλλαγές, όπως είναι η χους (σε πολλά μεγέθη και χρήση ειδικά στα Ανθεστήρια) και η όλπη (οινοχόη με ενιαίο σώμα και λαιμό και κυκλικό στόμιο)

«Πάμε Μουσείο...Δημιουργούμε Συλλογές»

Ομάδα μουσειολογίας 8ου Γυμνασίου Ηρακλείου

ΣΧΗΜΑΤΑ ΑΓΓΕΙΩΝ

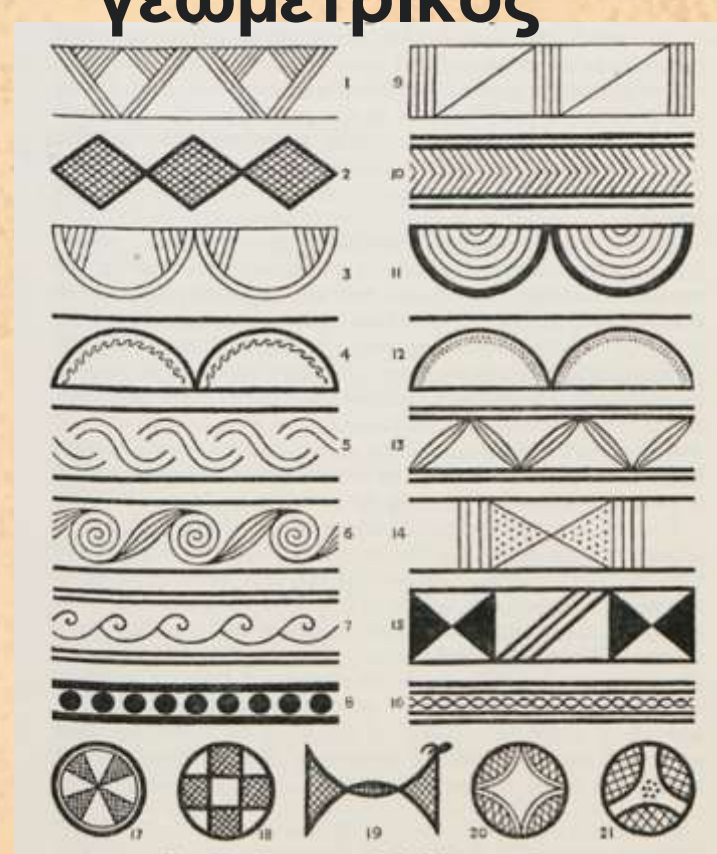

«Πάμε Μουσείο...Δημιουργούμε Συλλογές»
Ομάδα μουσειολογίας 8ου Γυμνασίου Ηρακλείου

ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΟΙ ΡΥΘΜΟΙ ΑΓΓΕΙΩΝ

Θαλάσσιος Ρυθμός Ρυθμός της Χλωρίδας

**Αφηρημένος ή
γεωμετρικός**

«Πάμε Μουσείο...Δημιουργούμε Συλλογές»
Ομάδα μουσειολογίας 8ου Γυμνασίου Ηρακλείου

Αγγεία που κατασκευάστηκαν με χρήση κεραμικού τροχού
Οι διακοσμητικοί ρυθμοί της ανακτορικής κεραμικής είναι ο θαλάσσιος,
ο φυτικός, ο αφηρημένος ή γεωμετρικός και ο εναλλασσόμενος, στον
οποίο συνδυάζονταν στοιχεία από τους άλλους τρεις.

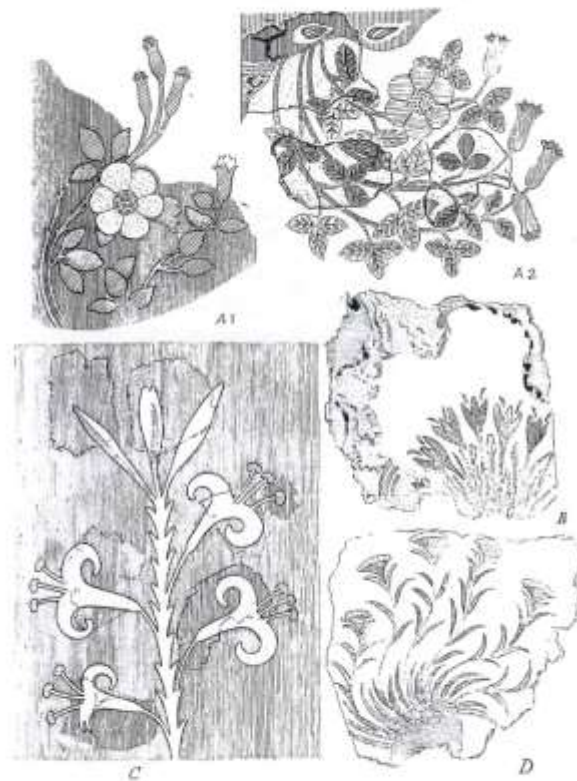
A. Θαλάσσιος Ρυθμός

<https://www.aegeussociety.org/image/s/patterns-on-late-minoan-ib-pottery/>

«Πάμε Μουσείο...Δημιουργούμε Συλλογές»
Ομάδα μουσειολογίας 8ου Γυμνασίου Ηρακλείου

**Β. Ρυθμός
της
Χλωρίδας**

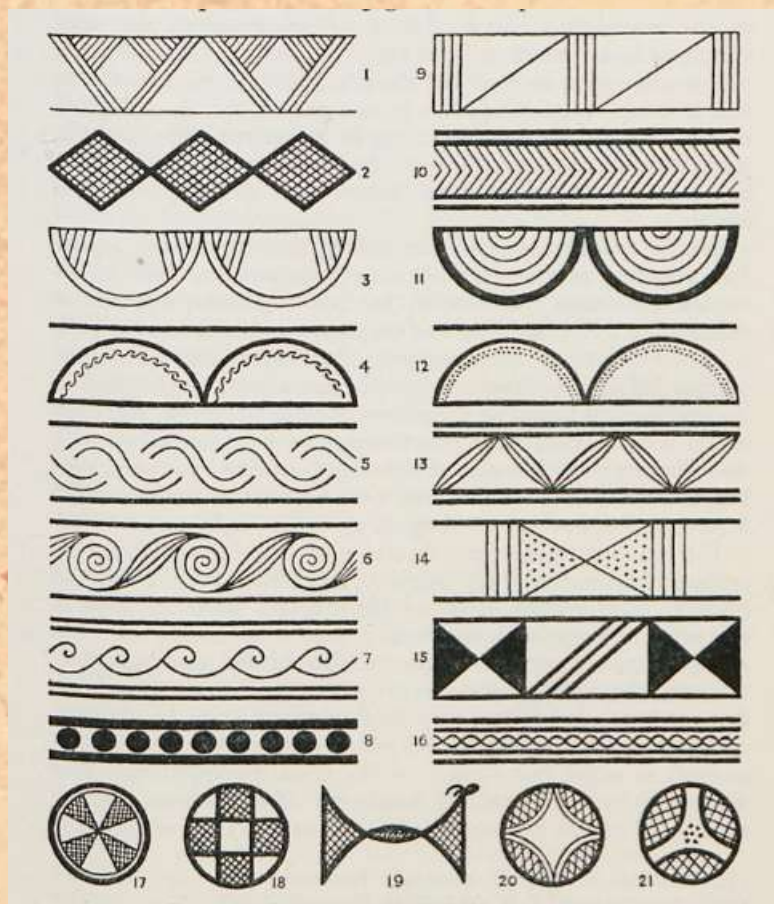

Λουλούδια από τοιχογραφίες (αγροστριαντάφυλλο, κρίνος, κρίκος πάπυρος)

«Πάμε Μουσείο...Δημιουργούμε Συλλογές»
Ομάδα μουσειολογίας 8ου Γυμνασίου Ηρακλείου

Αγγεία που κατασκευάστηκαν με χρήση κεραμικού τροχού
Οι διακοσμητικοί ρυθμοί των αγγείων της νεοανακτορικής περιόδου

**Γ. Αφηρημένος ή
γεωμετρικός**

https://greekcultureellinikospolitismos.wordpress.com/wp-content/uploads/2016/12/pendlebury1939_0118.jpg

«Πάμε Μουσείο...Δημιουργούμε Συλλογές»
Ομάδα μουσειολογίας 8ου Γυμνασίου Ηρακλείου

ΤΟΠΟΣ-
ΧΡΟΝΟΣ

(1500-
1450
π.Χ.)

Εκτίθεται:
Αρχαιολογικό Μουσείο
Ηρακλείου

Διπλή πρόχους με διακόσμηση κρίνων.
Ρυθμός της χλωρίδας-Ύψος (με λαβή): 24
εκ.

**1.Σχεδιάζεται για το συνέδριο σε
πραγματικό μέγεθος**

Το σκεύος θα χρησίμευε για την παρασκευή
αφεψημάτων, με την τοποθέτηση βοτάνων
στο ηθμώδη στόμιο και τον εμποτισμό τους
με ζεστό νερό. Σε κάθε περίπτωση, ο
πρωτότυπος σχεδιασμός του αγγείου τονίζει
την προχυτική, ίσως και σπονδική,
λειτουργία του σκεύους, όπως δηλώνεται
από την εργονομική διαμόρφωση της λαβής
και την ελαφρά πρόχυση στο χείλος του
ηθμού(σουρωτήρι).

«Πάμε Μουσείο...Δημιουργούμε Συλλογές»
Ομάδα μουσειολογίας 8ου Γυμνασίου Ηρακλείου

ΤΟΠΟΣ-ΧΡΟΝΟΣ

Κατσαμπάς (το επίνειο της
Κνωσού) Ηρακλείου

Νεοανακτορική

περίοδος

(1450-1400 π.Χ.)

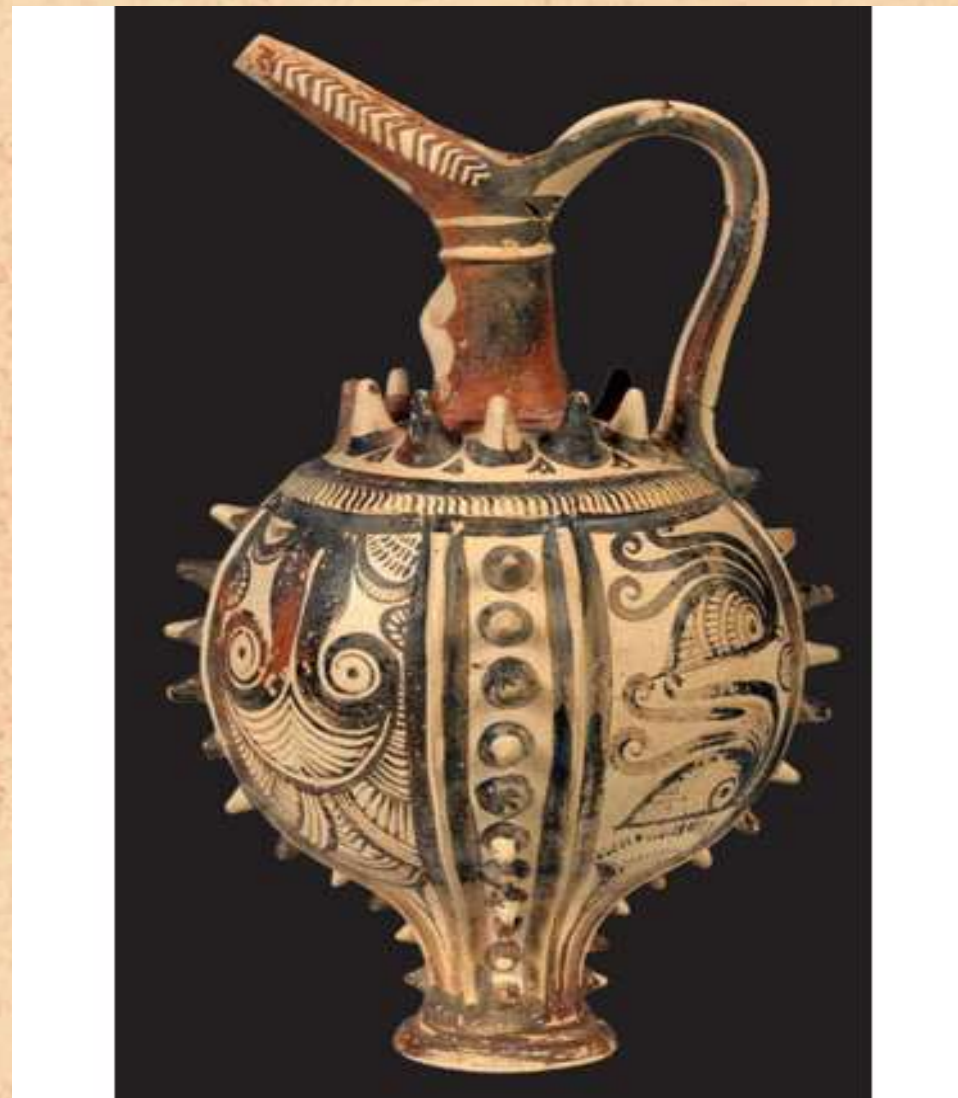
ΕΙΔΟΣ-ΧΡΗΣΗ-ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΗ

**Πρόχους ανακτορικού
ρυθμού**

Ακιδωτός Θαλάσσιος Ρυθμός

**Οι προεξοχές θυμίζουν τα τραχιά
κελύφη των οστρακόδερμων**

**Εκτίθεται: Αρχαιολογικό
Μουσείο Ηρακλείου**

«Πάμε Μουσείο...Δημιουργούμε Συλλογές»
Ομάδα μουσειολογίας 8ου Γυμνασίου Ηρακλείου

Πρόχους με ανάγλυφη και γραπτή διακόσμηση
«Θαλάσσιου ρυθμού»

Μέγιστο ύψος: 26,2 εκ.

2.Σχεδιάζεται για το συνέδριο σχεδόν σε πραγματικό μέγεθος

1500-1450 π.Χ.

Πόρος

Το κύριο διακοσμητικό θέμα εδώ είναι **ο ναυτίλος** που επαναλαμβάνεται δεκαπέντε φορές μεμονωμένος ή σε ζεύγη μέσα σε ένα θαλάσσιο βυθό που αποδίδεται με στιγμωτές φολίδες και εμπλουτίζεται με βράχους, κοράλλια, τρίφυλλα, φύκια και αχινούς.

Εκτίθεται: Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου

<https://en.wikipedia.org/wiki/Nautilus>

«Πάμε Μουσείο...Δημιουργούμε Συλλογές»
Ομάδα μουσειολογίας 8ου Γυμνασίου Ηρακλείου

ΤΟΠΟΣ-ΧΡΟΝΟΣ

Αρκαδία ή Αρκάδες σημερινό

Αφράτι Πεδιάδος Αρχαϊκή

περίοδος

(650 -640 π.Χ.)

Οινοχόη

Εικονίζει έναν άνδρα και μια γυναίκα, που ο ένας πιάνει τα χέρια του άλλου, ενώ ο νεαρός αγγίζει και το πηγούνι της συντρόφου του στο πάνω μέρος.

Στο κάτω μέρος λέοντες που κυνηγούν ελάφια.

Εκτίθεται: Αρχαιολογικό Μουσείο
Ηρακλείου

<http://odysseus.culture.gr/h/4/gh430.js>
p?obj_id=7893

«Πάμε Μουσείο...Δημιουργούμε Συλλογές»
Ομάδα μουσειολογίας 8ου Γυμνασίου Ηρακλείου

ΤΟΠΟΣ-ΧΡΟΝΟΣ

Γουρνιά (κοντά στην Παχιά Άμμο)
(1400-1500π.Χ.)

**Ψευδόστομος αμφορέας -
Θαλάσσιος Ρυθμός**

Εκτίθεται: Αρχαιολογικό Μουσείο
Ηρακλείου

«Πάμε Μουσείο...Δημιουργούμε Συλλογές»

ΤΟΠΟΣ-ΧΡΟΝΟΣ

Ομάδα μουσειολογίας 8ου Γυμνασίου Ηρακλείου

Πιθαμφορέας-Ύψος: 31 εκ
Κνωσός –Τάφοι Βενιζελζίου
(1450-1400π.Χ.)

**3.Σχεδιάζεται για το συνέδριο
σε πραγματικό μέγεθος**

**Ρυθμός της Χλωρίδας και
Θαλάσσιος Ρυθμός**

**Διακόσμηση με άνθη
πάπυρου (υδρόβιο φυτό),
έλικες και ρόδακες**

**Εκτίθεται: Αρχαιολογικό
Μουσείο Ηρακλείου**

«Πάμε Μουσείο...Δημιουργούμε Συλλογές»
Ομάδα μουσειολογίας 8ου Γυμνασίου Ηρακλείου

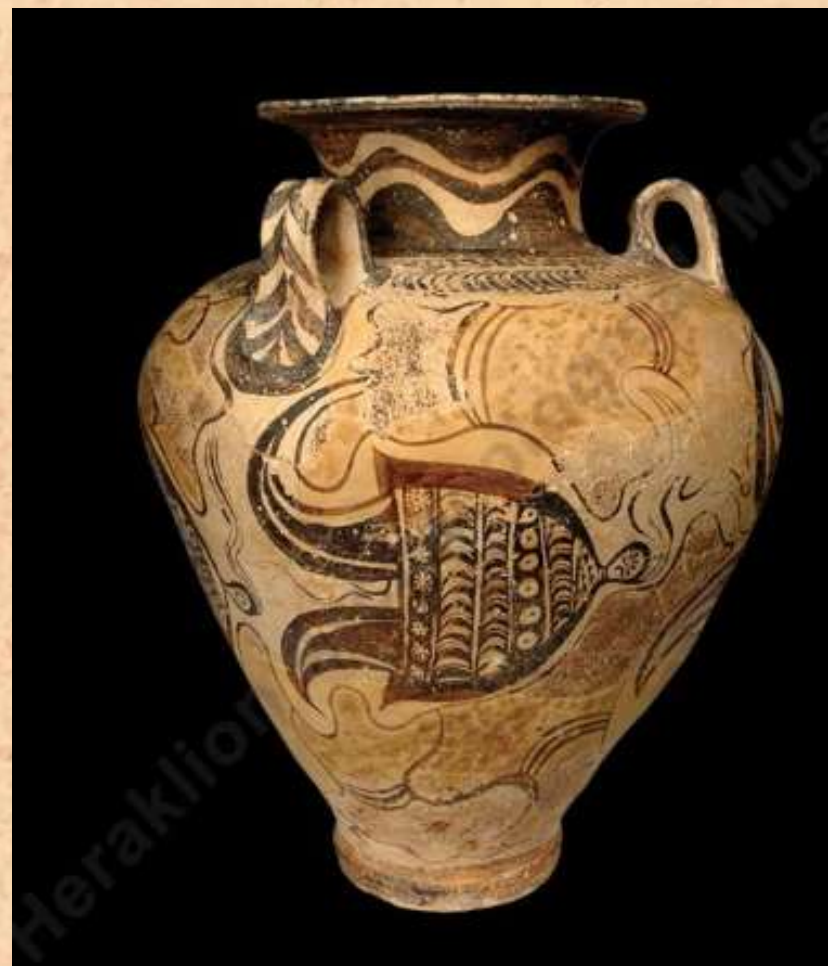
ΤΟΠΟΣ-ΧΡΟΝΟΣ

Τρίωτος πιθαμοφόρας με
απεικόνιση κρανών
1450 - 1400 π.Χ
Νομός Ηρακλείου-Κατσαμπάς
Υψος: 97 εκ

4.Σχεδιάζεται για το συνέδριο σε
κλίμακα 1:2

Το κεντρικό μοτίβο της
διακόσμησης αποτελεί μια σειρά
από τέσσερα οδοντόφρακτα
κράνη, τοποθετημένα **σε πλάγια
στάση** με δόντια αγριόχοιρου

Εκτίθεται: Αρχαιολογικό
Μουσείο Ηρακλείου

ΕΥΡΗΜΑ

«Πάμε Μουσείο...Δημιουργούμε Συλλογές»
Ομάδα μουσειολογίας 8ου Γυμνασίου Ηρακλείου

ΤΟΠΟΣ-ΧΡΟΝΟΣ

Ρυτό με διακόσμηση του Θαλάσσιου Ρυθμού
Νομός Ηρακλείου-Ζάκρος, Ανάκτορο
Ύστερη Εποχή του Χαλκού, περίπου 1500 π.Χ.

Θαλάσσιος Ρυθμός

Το κεντρικό θέμα είναι ένας δεκαπεντάκτινος αστερίας, που αποδίδεται με αρκετά συμβατικό τρόπο. Γύρω του πλέουν ναυτίλοι(μαλάκια με κέλυφος) και κοράλλια, ενώ στο κατώτερο μέρος εμφανίζονται σχηματοποιημένοι βράχοι με σκούρο χρώμα

Εκτίθεται: Αρχαιολογικό Μουσείο
Ηρακλείου

ΕΥΡΗΜΑ

«Πάμε Μουσείο...Δημιουργούμε Συλλογές»
Ομάδα μουσειολογίας 8ου Γυμνασίου Ηρακλείου

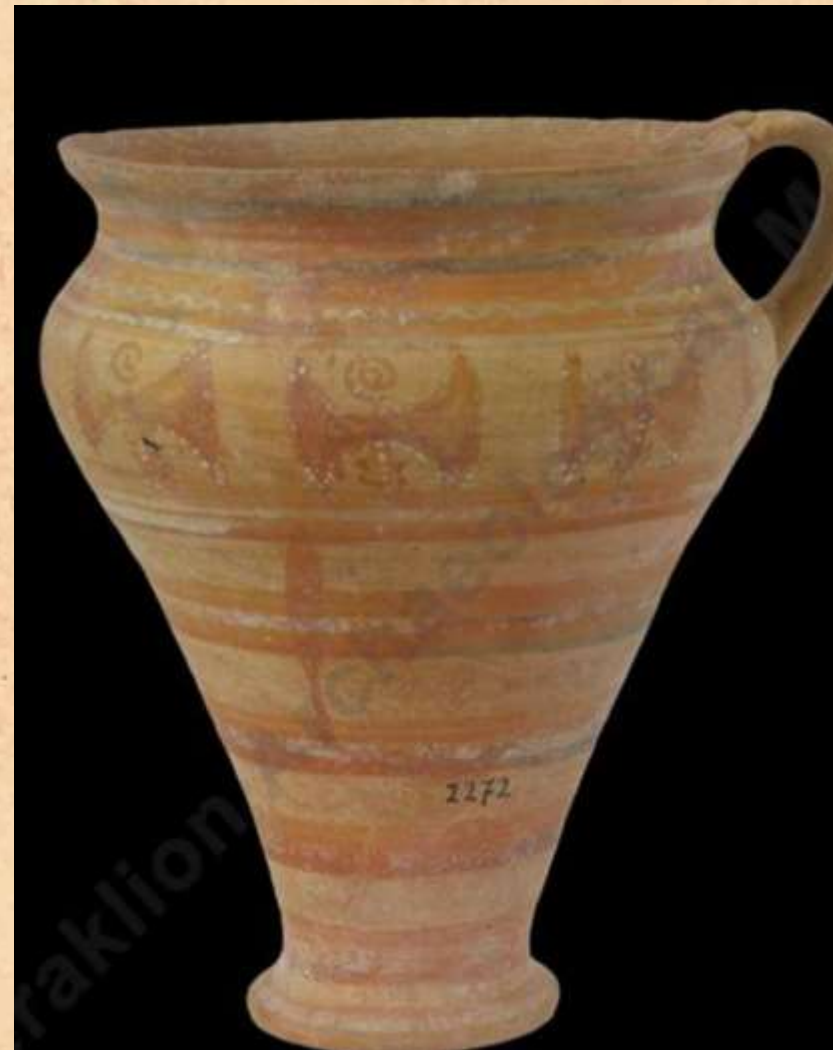
ΤΟΠΟΣ-ΧΡΟΝΟΣ

Κύπελλο-ρυτό με διακόσμηση διπλών πέλεκων.
Ο διπλός πέλεκυς ήταν μάλλον το σύμβολο της
θυσίας του ταύρου.

Ζάκρος

1500-1450 π.Χ.

Εκτίθεται: Αρχαιολογικό Μουσείο
Ηρακλείου

ΕΥΡΗΜΑ

«Πάμε Μουσείο...Δημιουργούμε Συλλογές» Ομάδα μουσειολογίας 8ου Γυμνασίου Ηρακλείου

ΤΟΠΟΣ-ΧΡΟΝΟΣ

Το Βασιλικό σερβίτσιο- Κρατήρας με ψηλό κυλινδρικό πόδι

Ύψος 45 εκ.

Φαιστός 1750-1700 π.Χ.

5. Σχεδιάζεται για το συνέδριο σε πραγματικό μέγεθος

Ένα από τα πλέον εμβληματικά δημιουργήματα του ανακτορικού εργαστηρίου της Φαιστού κατά την περίοδο των Παλαιών Ανακτόρων, ο κρατήρας με υψηλό πόδι αποτελεί ένα μοναδικό έργο της περιόδου ακμής του Καμαραϊκού ρυθμού.
Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του αγγείου είναι τα στοιχεία πλαστικής διακόσμησης δηλ. τα μεγάλα λευκά πολύφυλλα άνθη.

Εκτίθεται: Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου

ΕΥΡΗΜΑ

«Πάμε Μουσείο...Δημιουργούμε Συλλογές» Ομάδα μουσειολογίας 8ου Γυμνασίου Ηρακλείου

Πιθαμφορέας ανακτορικού ρυθμού

Υψος: 70 εκ. Διάμετρος: 26 εκ.

Ψείρα

1500-1450 π.Χ.

6.Σχεδιάζεται για το συνέδριο σχεδόν σε πραγματικό μέγεθος

Ο πιθαμφορέας από την Ψείρα με την πλούσια γραπτή διακόσμηση βρέθηκε σε στρώμα καταστροφής της ΥΜ ΙΒ περιόδου αλλά είναι πιθανόν να είχε διατηρηθεί από την προηγούμενη περίοδο. Φέρει εμβληματική διακόσμηση με σειρά μικρών διπλών πελέκων στο χείλος, ταυροκεφαλές με διπλούς πελέκεις ανάμεσα στα κέρατα εναλλασσόμενες με μεγάλους διπλούς πελέκεις στον ώμο, και σειρές σπειροειδών κοσμημάτων στο κατώτερο τμήμα του σώματος.

Εκτίθεται: Αρχαιολογικό Μουσείο
Ηρακλείου

ΕΥΡΗΜΑ

«Πάμε Μουσείο...Δημιουργούμε Συλλογές»
Ομάδα μουσειολογίας 8ου Γυμνασίου Ηρακλείου

Μεγάλος πίθος με ανάγλυφες σχοινοειδείς ταινίες και εγχάρακτη επιγραφή Γραμμικής Α

7.Σχεδιάζεται για το συνέδριο σε
κλίμακα 1:2

Υψος: 140 εκ. Διάμετρος στομίου: 53 εκ.
Οι πίθοι μεγάλου μεγέθους, όπως ο συγκεκριμένος από την Αγία Τριάδα, ήταν τα κατεξοχήν αγγεία αποθήκευσης της αγροτικής παραγωγής των ανακτορικών κοινοτήτων της μινωικής Κρήτης. Τα αγγεία φέρουν συνήθως διακόσμηση με ανάγλυφες ταινίες. Οι πίθοι μεγάλης χωρητικότητας αποτελούν αδιάψευστη μαρτυρία για την ακμή της αγροτικής οικονομίας και τη σημασία της για την ευημερία των ανακτορικών συστημάτων στη μινωική Κρήτη.

ΤΟΠΟΣ-ΧΡΟΝΟΣ

Αγία Τριάδα, Βασιλική έπαυλη, 3 χλμ.
δυτικά του ανακτόρου της Φαιστού.
1600 -1450 π.Χ.

Εκτίθεται: Αρχαιολογικό Μουσείο
Ηρακλείου

ΕΥΡΗΜΑ

«Πάμε Μουσείο...Δημιουργούμε Συλλογές»
Ομάδα μουσειολογίας 8ου Γυμνασίου Ηρακλείου

Ύψος: 33 εκ.

Κνωσός

Ισόπατα, Βασιλικός Τάφος

1450-1400 π.Χ.

8.Σχεδιάζεται για το συνέδριο σχεδόν σε
πραγματικό μέγεθος

Φλασκή με γραμμική διακόσμηση από ερυθροκάστανο σιλιπινό χρώμα σε ανοιχτόχρωμο βάθος. Ομόκεντρες ζώνες από τεθλασμένες γραμμές και μοτίβο ρόδακα στο κέντρο καλύπτουν εντελώς τις δύο επιφάνειες του αγγείου. Βρέθηκε στον μνημειώδη «Βασιλικό Τάφο» των Ισοπάτων, στην Κνωσό.

Εκτίθεται: Αρχαιολογικό Μουσείο
Ηρακλείου

ΕΥΡΗΜΑ

«Πάμε Μουσείο...Δημιουργούμε Συλλογές» Ομάδα μουσειολογίας 8ου Γυμνασίου Ηρακλείου

Πίθος ωοειδής

Ύψος:60 εκ.

Φαιστός

1800-1700 π.Χ.

**9.Σχεδιάζεται για το συνέδριο σχεδόν σε
πραγματικό μέγεθος**

Φέρει 8 λαβές στο άνω μέρος του σώματος και 4 λαβές στο κάτω, οι οποίες από εργονομική άποψη λειτουργούσαν ως χειρολαβές για την ασφαλή μετακίνηση του αγγείου και των περιεχομένων του (αγροτικά προϊόντα ή αντικείμενα). Η διακόσμηση με μεγάλα αμυγδαλωτά καστανέρυθρα κοσμήματα με λευκό περίγραμμα, με εγγεγραμμένο κύκλο με λευκό περίγραμμα και μικρότερο αμυγδαλοειδές κόσμημα, εντάσσεται στο πλαίσιο του σύγχρονου πολύχρωμου **Καμαραϊκού ρυθμού**.

Εκτίθεται: Αρχαιολογικό Μουσείο
Ηρακλείου

ΕΥΡΗΜΑ

«Πάμε Μουσείο...Δημιουργούμε Συλλογές» Ομάδα μουσειολογίας 8ου Γυμνασίου Ηρακλείου

Κάδος με διακόσμηση λευκών κρίνων

Ύψος: 27 εκ. Διάμετρος χείλους: 14,5 εκ

Κνωσός

1600-1500 π.Χ.:

10.Σχεδιάζεται για το συνέδριο σε πραγματικό μέγεθος

Το καδόσχημο αυτό αγγείο βρέθηκε μαζί με άλλα σχεδόν όμοια αγγεία στη λεγόμενη "Αποθήκη των αγγείων με τα κρίνα" του ανακτόρου της Κνωσού. Προφανώς η εντυπωσιακή διακόσμηση με τις συστάδες λευκών φυτών κρίνων σε σκούρο έδαφος που κοσμούν την επιφάνεια των αγγείων έδωσαν το όνομα και στον χώρο του ανακτόρου, όπου φυλάσσονταν .

Εκτίθεται: Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου

ΕΥΡΗΜΑ

«Πάμε Μουσείο...Δημιουργούμε Συλλογές»
Ομάδα μουσειολογίας 8ου Γυμνασίου Ηρακλείου

**Πρόχους (Αγγείο σερβιρίσματος υγρών) με διακόσμηση
Ρυθμού της Χλωρίδας (φύλλα κισσού και ρόδακες) και
μοτίβα γεωμετρικού ρυθμού**

**(Αντιμετωπίζεται από την ομάδα των "Συντηριτών"
για το συνέδριο σχεδόν στις πραγματικές διαστάσεις)**

Γουρνια (μινωικός οικισμός ανατολικής Κρήτης)

**Ύψος:30 εκ. Διάμετρος χείλους:10,5 εκ
(1700-1450 π.Χ.)**

**Εκτίθεται: Αρχαιολογικό Μουσείο
Ηρακλείου**

**«Πάμε Μουσείο...Δημιουργούμε Συλλογές»
Ομάδα μουσειολογίας 8ου Γυμνασίου Ηρακλείου**

<https://heraklionmuseum.gr/syloges/#syloges>

<https://users.sch.gr/ipap/Ellinikos%20Politismos/Yliko/istoria/a-02-04.htm>

<https://heraklionmuseum.gr/>

Σύνδεσμος καλό υλικό

Π. ΜΟΥΛΥ, Μινωικός λαξευτός τάφος στον Πόρο Ηρακλείου, Αθήνα 1992.

On line Βιβλιοθήκες-κατάλογοι

<https://www.iccrom.org/>

www.ekt.gr

www.odysseus.culture.gr